

Op niveau: naar een kinderrechtenperspectief in het vreemdelingenbeleid.

Het onderwerp 'kinderen' prijkt glorieus op de agenda van een hoorzitting over vreemdelingen- en asielbeleid. Dat is winst. Bij de inrichting van al het beleid dat kinderen raakt, horen de belangen van kinderen meegewogen en zelfs voorop gesteld te worden. Dat geldt ook voor het vreemdelingenbeleid. Daar hebben we immers te maken met kinderen die op grond van het Kinderrechtenverdrag recht hebben op meer dan gemiddelde bescherming. Op bijzondere bescherming. Zoeken naar specifiek kinderbeleid is echter zoeken naar een speld in een hooiberg, met die ene prachtige uitzondering: het Kinderpardon. Deze kinderrechtelijke revolutie is een megaprestatie van dit kabinet.

Met deze bijdrage stipt Defence for Children de onderwerpen aan waarop er voor kinderen verbeteringen te boeken zijn in het vreemdelingenbeleid. Elk onderwerp is een aparte hoorzitting waard. Het is aan de Kamer om die kinderrechtenagenda in het vreemdelingenbeleid te bepalen.

Een kind is voor alles een kind

De staatssecretaris stelt dat 'het belang van het kind reeds een belangrijke plaats inneemt in het vreemdelingenbeleid'. Wij zien echter dat er in de procedures nauwelijks aandacht besteed wordt aan het belang van het kind.¹ Ook uit de beleidsstukken blijkt niet op welke wijze het belang van het kind concreet wordt ingevuld. Het belang van het kind zou direct na aankomst in kaart gebracht moeten worden. UNHCR, UNICEF en onderzoekers van de Rijksuniversiteit Groningen² hebben methodes ontwikkeld om dit te doen. Waarom geeft de staatssecretaris de IND niet de opdracht om met organisaties en wetenschappers te bekijken op welke wijze het belang van het kind een formele plek gegeven kan worden in de procedures?

Regeling langdurig verblijvende kinderen

Het Kinderpardon mist op een aantal punten een uitwerking die kinderen als onafhankelijk drager van rechten erkent. Defence for Children is van mening dat het Kinderpardon ook zou moeten gelden voor kinderen met een 1F-ouder of een ouder die is veroordeeld voor een strafbaar feit. Ook de keuzes die ouders hebben gemaakt in de aard van de procedures (geen asiel maar regulier) of voor de plek waar opvang is gezocht, mag kinderen niet nagedragen worden. Ten slotte vinden we het onacceptabel dat jongeren die langer in Nederland zijn geworteld, maar inmiddels ouder zijn dan 21 jaar, zijn uitgesloten. Die standpunten zijn bekend, maar willen we hier niet ongenoemd laten.

Kinderen in de opvang

De Werkgroep Kind in azc - waarvan Defence for Children lid is - heeft al eerder zorgen geuit over de wijze waarop de asielopvang is geregeld voor kinderen. Opvanglocaties zijn gekoppeld aan fases in de asielprocedures. Daardoor verhuizen kinderen nog altijd gemiddeld één keer per jaar. Over het feit dat die

---

¹ Afdeling bestuursrecht Raad van State 16 april 2013, JV 2013/229 met noot Beltman.

² E. Zijlstra. *In the best interests of the Child? A study into a decision-support tool validating asylum-seeking children's rights from a behavioural scientific perspective*. Thesis. Rijksuniversiteit Groningen 2012.

vele verhuizingen zeer schadelijk zijn voor de ontwikkeling van kinderen is vriend en vijand het eens. Het voorkomen van deze schade is heel eenvoudig. De overheid kan nu beslissen om gezinnen met kinderen voortaan op één vaste kindvriendelijke plek op te vangen. De gezinslocaties vormen in het bijzonder een nodeloze, ineffectieve, kostbare en bovenal voor kinderen zeer ingrijpende, laatste verhuizing. Kinderen voelen zich er rot. Geloosd in het afvoerputje van de maatschappij. Terugkeerbegeleiding zou vanuit de vertrouwde omgeving van het asielzoekerscentrum aangeboden moeten worden. Ook bij terugkeer moet het belang van het kind leidend zijn.

Kinderen in het gezinsmigratiebeleid

In het gezinsmigratiebeleid is het belang van het kind de grote afwezige factor. Het beleid is ingericht op volwassen partners, niet op de daarbij betrokken kinderen. In Nederland moet je geld verdienen om met je kind te mogen wonen. Alle eisen die worden gesteld in het gezinsmigratiebeleid mogen misschien redelijk zijn als het gaat om volwassenen die met een buitenlandse partner willen leven, maar voor kinderen die part noch deel hebben aan deze keuzes zijn ze onaanvaardbaar streng. Defence for Children heeft er bij de Europese Commissie op aangedrongen om te komen met speciale interpretatieregels bij de Gezinsherenigingsrichtlijn over de invulling van het belang van het kind. Het zou de Nederlandse regering sieren als ze hier het voortouw in gaat nemen.

Geen Kind in de Cel

De Coalitie Geen Kind in de Cel heet niet Een Paar Kinderen in de Cel. Ondanks de verbeteringen die er zijn in het verminderen van grensdetentie en vreemdelingenbewaring bij kinderen, is de staatssecretaris nog altijd niet tot de noodzakelijke nullijn te bewegen. Een kind dat rechtstreeks uit een oorlog komt, van wie nog geen woord is gehoord over zijn of haar asielrelaas behoort zijn eerste dagen in Nederland niet in een cel door te maken. Grensdetentie bij kinderen is onacceptabel. Dit moet en kan vandaag gestopt worden.

Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen

Met de herijking van het amv-beleid heeft de overheid een nieuwe groep ongedocumenteerde, onrechtmatig verblijvende, minderjarigen gecreëerd. De speciale amv-status is afgeschaft. In Nederland ontbreekt een speciale vergunning op grond van het Kinderrechtenverdrag. Een vergunning die recht doet aan het feit dat kinderen weliswaar vaak geen politiek vluchteling zijn, maar wel op kinderrechtelijke gronden aanspraak moeten kunnen maken op bescherming. In het bijzonder vraagt Defence for Children binnen deze groep aandacht voor de slachtoffers van mensenhandel. De speciale verblijfsregeling (B8/3 Vc, voorheen B9) voor kwetsbare slachtoffers die niet mee kunnen werken aan het strafrechtelijke proces tegen de handelaren, zou standaard op kinderen moeten worden toegepast.

Gebrek aan data om beleid op kinderrechten te toetsen

Voor het eerst in de zes jaar dat UNICEF Nederland en Defence for Children het Jaarbericht Kinderrechten uitbrengen, is het ministerie er niet in geslaagd om de gevraagde cijfers op het terrein van migratiebeleid te leveren. Met de omzetting naar Indigo blijkt de IND niet meer in staat te zijn om een kinderrechtentoets op het beleid mogelijk te maken. Defence for Children en UNICEF Nederland vragen de Kamerleden om zich sterk te maken voor kindspecifieke gegevens op alle data in de Rapportage Vreemdelingenketen van de IND.

Defence for Children,
Carla van Os.